

A LITERATURA DO EXILIO

CARACTERÍSTICAS

AUTORES E OBRAS

GUERRA CIVIL (1936-1939)

REPRESIÓN POLÍTICA

REPRESIÓN LINGÜÍSTICA

HABLE BIEN

Sea Patriota - No sea bárbaro

Es de cumplido caballero, que Vd. hable nuestro idioma oficial o sea el castellano. Es ser patriota.

VIVA ESPAÑA Y LA DISCIPLINA Y NUESTRO
IDIOMA CERVANTINO

¡¡ ARRIBA ESPAÑA !!

Octavilla, Imprenta Sindical. A Coruña, 1942

DITADURA FRANQUISTA (1939-1975)

DESPOIS DA GUERRA CIVIL, Á CULTURA GALEGA QUEDÁBANLLE DOUS CAMIÑOS: FICAR EN GALICIA (CÁRCERE, MORTE, SILENCIO) OU “VIAXAR EN BARCO” CARA AO EXILIO.

ACTIVIDADE CULTURAL E POLÍTICA

**TRASLADOUSE DE GALICIA
AOS CENTROS GALEGOS
DE AMÉRICA (BOS AIRES,
A HABANA, MÉXICO...)**

LABOR DOS EXILIADOS

- CREACIÓN DE EDITORIAIS (CITANIA, GALICIA...).
- EMISIÓN DE RADIO (RECORDANDO GALICIA...).
- REPRESENTACIÓN TEATRAIS (*Os VELLOS NON DEBEN DE NAMORARSE...*).
- XORNAIS E REVISTAS (*VIEIROS, GALICIA EMIGRANTE...*).
- ASOCIACIÓN PARA DIFUNDIR A CULTURA GALEGA.

EXILIO

TEATRO MAYO

AVENIDA DE
MAYO Y LIMA

MARUJA VILLANUEVA

FERNANDO IGLESIAS, "TACHOLAS"

GRAN
EXITO
DE LA

COMPANIA GALLEGA DE COMEDIAS

MARUJA VILLANUEVA

NINGUN GALLEGO DEBE DEJAR DE VER ESTA
COMPANIA, UNICA EN SU GENERO, CONSAGRADA
AL ARTE GENUINAMENTE GALLEGO

REPERTORIO:

Alfonso R. Castelao:

- OS VELLO NON DEBEN DE NAMORARSE

Varela Buján:

- TABERNA SIN DONO
- A XUSTIZA D'UN MUIÑEIRO
- SE O SEL... NON VOLVO A CASA
- POL-A NOSA CULPA

TODOS LOS DIAS FUNCION NOCTURNA - JUEVES Y SABADOS VERMOUTH
Y NOCHE - DOMINGOS Y FERIADOS TRES FUNCIONES

¡TODOS AL TEATRO MAYO!

BIBLIOTECA E ARQUIVO
Francisco Pildado Mayor

CARACTERÍSTICAS DA LITERATURA NO EXILIO

- **COMPROMISO GALEGUISTA E REPUBLICANO**
- **FORTE DOSE DE AUTOBIOGRAFÍA**
- **TEMÁTICA CÍVICO-SOCIAL**
- **MESTIZAXE CULTURAL (TEMAS E ESTILOS NOVIDOSOS
NA LITERATURA GALEGA).**

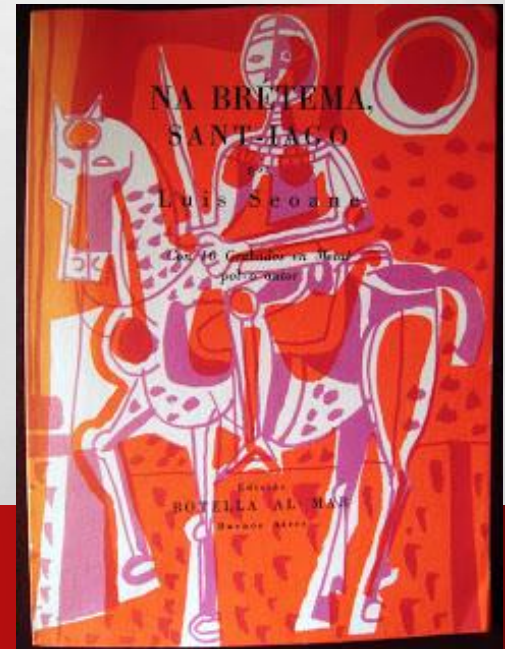
POESÍA

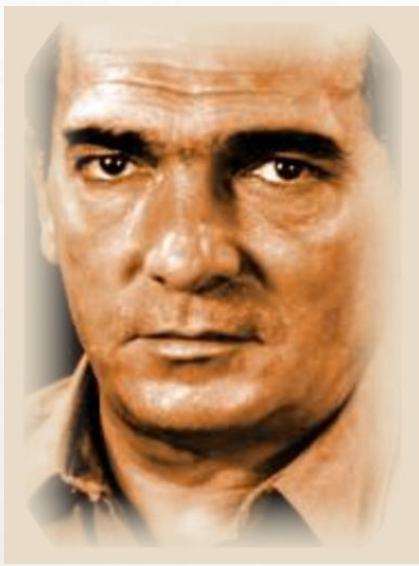
- DENUNCIA SOCIAL
- EVASIÓN ANTE A DITADURA
- SAUDADE
- PATRIOTISMO GALEGO
- REFLEXIÓN DO EMIGRANTE/EXILIADO

LUÍS SEOANE

- *FARDEL DE EISILIADO* (1952)
- *NA BRÉTEMA, SANT-IAGO* (1956)
- *AS CICATRICES* (1957)
- COMBINA DENUNCIA E REIVINDICACIÓN DA HISTORIA DE GALICIA, XUNTO CON VIVENCIAS PROPIAS E COLECTIVAS.

LER O POEMA DA PÁXINA 219

LORENZO VARELA

Compañeiros da miña xeración
mortos ou asesiñados

¡Tan doce era a xuntanza miña e vosa,
de todos nós co mundo!
Facíamos un feixe de campos e de estrelas,
e ó pisar ise chao que latexaba
sentíamos subir pola sangue o misterio.
O noso corpo era o camiño da maxia,
a escada pola que viña a lúa,
o zume de todol-os segredos,
a canzón da herba que resucitou.
E o mesmo verme era unha folla leda,
un mensaxeiro do sagrado alén.

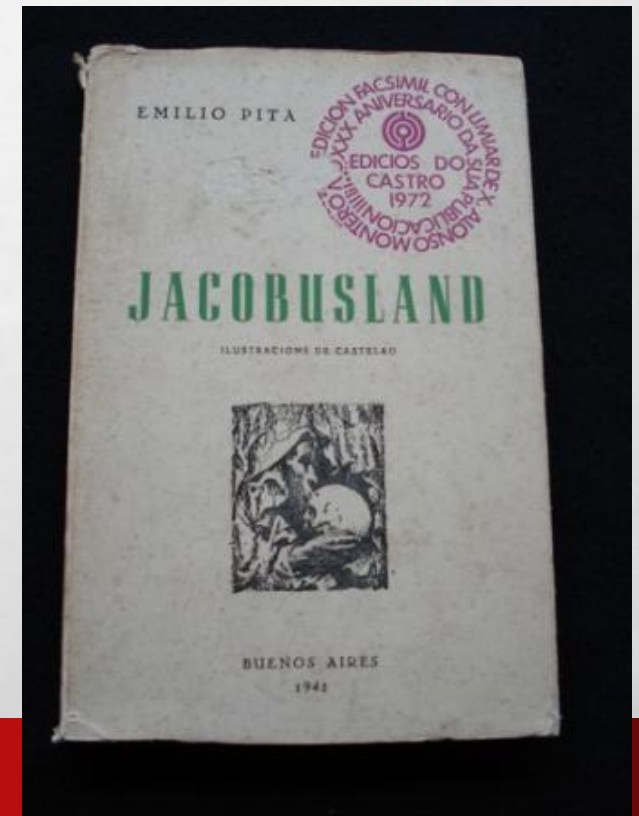
Morréchedes, matáronvos, deixáronme.
Quedéi eiquí, lonxe das vosas sombras.
E gardo, coma un morto,
no centro do silencio, da sede, da agonía,
o día que vos poda levar á sepultura
unha cesta de pombas e mazás.
¡Tan doce era a xuntanza miña e vosa,
de todos nós co mundo!

- ***CATRO POEMAS PARA CATRO GRAVADOS* (1944)**
LOANZA DE FIGURAS MÍTICAS DE GALICIA (BISPO ADAÚLFO, ROI XORDO, MARÍA PITA...)
- ***LONXE* (1954) SAUDADE, EXALTACIÓN DOS HEROES DA GUERRILLA ANTIFRANQUISTA.**

EXPLICA A SIGNIFICACIÓN DO POEMA

EMILIO PITA

- *JACOBUSLAND* (1942)
- *CANTIGAS DE NENOS* (1944)

NARRATIVA

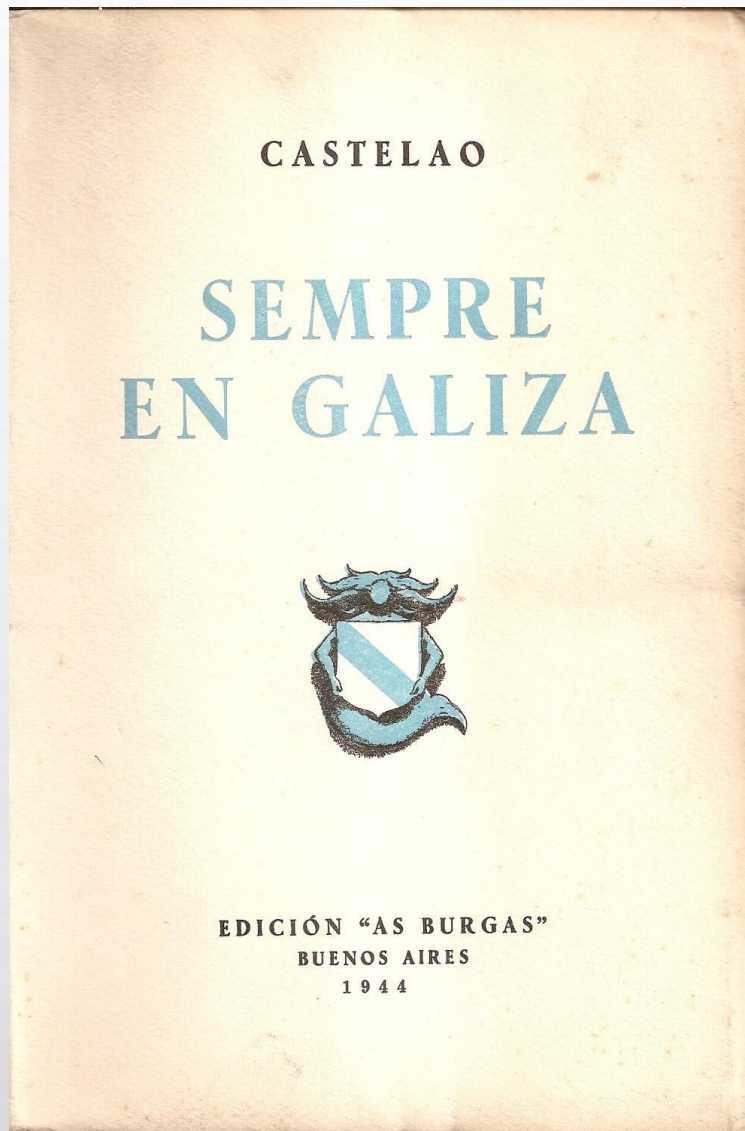

- RAMÓN DE VALENZUELA: *NON AGARDEI POR NINGUÉN, ERA TEMPO DE APANDAR.*
- SIVIO SANTIAGO: *O SILENCIO REDIMIDO, VILARDEVÓS.*
- ANTÓN ALONSO RÍOS: *O SEÑOR AFRANIO OU COMO ME RISPEI DAS GADOUPAS DA MORTE, "MEMORIAS DUN FUXIDO".*

ENSAIO

SEMPRE EN GALIZA:

REFLEXIÓN SOBRE A POLÍTICA DA ÉPOCA, DEFINE GALICIA COMO NACIÓN, DATOS SOBRE A HISTORIA DE GALICIA, POLÍTICAS PRÁCTICAS PARA ACABAR COAS INXUSTIZAS HISTÓRICAS DO NOSO PAÍS

TEATRO

TEATRO POPULAR

- APELA AO CORAZÓN E AO SENTIMENTO.
  - PEZAS RURAIS, COSTUMISTAS E CON PRESENZA DO HUMOR.
  - ELEMENTOS DE CRÍTICA SOCIAL.
- VARELA BUXÁN

TEATRO CULTO

- APELA Á RAZÓN
  - INCORPORACIÓN DE ELEMENTOS DRAMÁTICOS PROPIOS DAS CORRENTES MÁIS MODERNAS E VANGARDISTAS
- CASTELAO, SEOANE, BLANCO-AMOR.

OS VELLOOS NON DEBEN DE NAMORARSE

- **SIMETRÍA ESTRUCTURAL**
- **TRADICIÓN, AMOR E MORTE**
- **FALSIDADE NAS RELACIÓNS, PODER DO DIÑEIRO, OBXECTUALIZACIÓN DA MULLER**
- **TEATRO DA ARTE (ESPECTÁCULO INTEGRAL)**

BLANCO-AMOR

FARSAS PARA TÍTERES:

ELEMENTOS SATÍRICOS E
FANTÁSTICOS, INFLUENCIAS
DO ESPERPENTO DE VALLE-
INCLÁN E DO TEATRO DO
ABSURDO EUROPEO.

LUÍS SEOANE

A SOLDADEIRA:

MINIA, A SOLDADEIRA, SERVE DE ENLACE ENTRE O PASADO E O PRESENTE.

GUÍA OS LABREGOS DO 36 POLO MUNDO MEDIEVAL, MENTRES REALIZA O SEU TRABALLO DE MENSAXEIRA ENTRE OS GREMIOS ARTESANAIS DE COMPOSTELA E AS FORZAS LABREGAS DE ROI XORDO.

ESCOLLE O MUNDO MEDIEVAL POR ESTAR NORMALIZADO LINGÜÍSTICA E CULTURALMENTE.

VARELA BUXÁN

- *TABERNA SEN DONO*
- *A XUSTIZA DUN MUIÑEIRO*

PEZAS QUE RECREAN COSTUMES
RURALS E MARIÑEIROS.